

SADRŽAJ

AZTN odbacio inicijative protiv poduzetnika AI Hrvatska d.o.o., Hrvatski Telekom d.d. i Telemach Hrvatska d.o.o.

Održan prvi regionalni sastanak provedbenih tijela u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi

Misija OECD-a u području tržišnog natjecanja

8. Konferencija o pravu i politici tržišnog natjecanja u spomen na dr. sc. Vedrana Šoljana

Statistički prikaz sudjelovanja AZTN-a u radu ECN-a u 2022. godini

Francuski sud poništio odluku tijela za tržišno natjecanje

Poljska agencija istražuje manipulaciju građevinara na javnim nadmetanjima

Španjolski sud u potpunosti odobrio naknadu štete zbog povrede prava tržišnog natjecanja

AZTN odbacio inicijative protiv poduzetnika A1 Hrvatska d.o.o., Hrvatski Telekom d.d. i Telemach Hrvatska d.o.o.

Povod za podnošenje inicijativa bili su objavljeni medijski članci vezani uz promjene cijena elektroničkih komunikacijskih usluga u pokretnim mrežama u RH

AZTN je rješenjima od 6. prosinca 2022. godine odbacio dvije inicijative za pokretanje postupka protiv poduzetnika A1 Hrvatska, Hrvatski Telekom i Telemach Hrvatska, budući da

je utvrdio kako ne postoje uvjeti za pokretanje postupaka radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja u smislu članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 8. ZZTN-a koji uređuje

zabranjene sporazume. Predmetne inicijative AZTN je za primio 2. lipnja 2022. godine od strane dviju fizičkih osoba.

Povod za podnošenje predmetnih inicijativa, sukladno izne-

senim navodima podnositelja inicijativa o mogućem dogovorenom usklađenom poskupljenju cijena operatora elektroničkih komunikacijskih usluga, bili su objavljeni medijski članci na pojedinim medijskim portalima vezano uz promjene cijena elektroničkih komunikacijskih usluga u pokretnim mrežama u Republici Hrvatskoj. AZTN je sukladno zakonskim ovlastima proveo prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu kako bi ispitao navode iz predmetnih inicijativa.

Cilj prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu bilo je utvrditi postoje li dostatne indicije koje ukazuju da su promjene cijena od strane tri operatora elektroničkih komunikacijskih usluga tijekom 2022. godine rezultat njihovog međusobnog dogovora ili je riječ o drugim okolnostima na tržištu.

Iz navoda zaprimljene inicijative i analizom dostavljene dokumentacije utvrđeno je kako je kod navedenih poduzetnika tijekom 2022. godine došlo do povećanja cijena pružanja pojedinih usluga.

Kao razloge povećanja određenih usluga poduzetnici u bitnome navode rast troškova poslovanja slijedom tržišnih okolnosti inflacije u predmetnom razdoblju.

Analiza AZTN-a pokazala je kako predmetni poduzetnici

prodaju pakete usluga koji se po sadržaju tih paketa u određenoj mjeri razlikuju.

Također, poduzetnici su tijekom 2022. godine ukidali neke pakete i usluge, dok su kod pojedinih paketa i usluga mijenjani sastavni elementi paketa (uključene minute poziva u paketu, podatkovni promet, SMS poruke, TV kanali kod IPTV usluge itd.).

Istovremeno su operatori uvodili nove pakete i usluge koje se nude privatnim i poslovnim korisnicima.

AZTN je nadalje uzeo u obzir kako je u predmetnom slučaju riječ o reguliranom tržištu i propisanim obvezama operatorima temeljem propisa o elektroničkim komunikacijama u dijelu koji se odnosi na nadzor i regulaciju cijena, cjenik usluga i opće uvjete poslovanja operatora na tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i/ili usluga, a koje su u nadležnosti sektorskog regulatora HAKOM-a.

Naime, poduzetnici koji djeluju na predmetnom tržištu dužni su o svim promjenama cijena usluga, sukladno propisima o elektroničkim komunikacijama obavijestiti HAKOM prije objave cjenika, kao i svoje korisnike, prije stupanja cjenika na snagu u propisanom zakonskom roku, što dovodi do određene transparentnosti cijena.

AZTN je utvrdio kako su tijekom 2022. godine predmetni

Analiza AZTN-a

Analiza AZTN-a pokazala je kako predmetni poduzetnici prodaju pakete usluga koji se po sadržaju tih paketa u određenoj mjeri razlikuju. Također, poduzetnici su tijekom 2022. godine ukidali neke pakete i usluge, dok su kod pojedinih paketa i usluga mijenjani sastavni elementi paketa (uključene minute poziva u paketu, podatkovni promet, SMS poruke, TV kanali kod IPTV usluge itd.). Istovremeno su operatori uveli nove pakete i usluge koje se nude privatnim i poslovnim korisnicima.

poduzetnici mijenjali cijene pojedinih usluga, međutim, provedenom analizom nisu utvrđene indicije koje bi ukazivale na postojanje zabranjenog konkurentskog kontakta koji bi prethodio

promjenama u visini cijena elektroničkih komunikacijskih usluga, niti indicija koje bi upućivale na mogući zabranjeni dogovor između navedenih poduzetnika.

Budući da AZTN nije utvrdio indicije koje bi ukazivale na postojanje zabranjenog konkurentskog kontakta ili dogovora koji bi prethodio promjenama u visini cijena elektroničkih komunikacijskih usluga, utvrđeno je kako nema dostatnih indicija za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma protiv navedenih poduzetnika, slijedom čega je AZTN odbacio inicijative za pokretanje postupka.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a, na poveznicama:

<https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2023/02/UPI-034-0322-01017.pdf>

<https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2023/02/UPI-034-0322-01018.pdf>. a

AZTN JE UTVRADIO KAKO OPERATORI NISU POVEĆAVALI CIJENE SVIH PAKETA I USLUGA, A CIJENE PAKETA KOJE SU SE POVEĆAVALE NISU SE POVEĆAVALE ZA JEDNAKE IZNOSE, NITI ZA ISTI POSTOTNI IZNOS, KADA SE POJEDINAČNO ANALIZIRAJU PROMJENE CIJENA UNUTAR NEKOG OD TRI OPERATORA

Održan prvi regionalni sastanak provedbenih tijela u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi

Austrijska agencija za zaštitu tržišnog natjecanja organizirala je prvi regionalni sastanak provedbenih tijela u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi, s ciljem razmjene iskustava na području borbe protiv nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim prehrambenim proizvodima.

Sastanak je održan u Beču 14. veljače 2023., a pozvani su predstavnici provedbenih tijela država članica koje, uz tu, imaju u nadležnosti i zaštitu tržišnog natjecanja, a to su predstavnici Slovenije, Češke, Rumunjske i Hrvatske. Kao predstavnice AZTN-a na sastanku su sudjelovale dr.sc. Mirta

Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Sandra Mikinac, dipl.iur., voditeljica Odjela za pravna pitanja utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi i Vlatka Vrkić, dipl.oec., voditeljica Odjela za ekonomska pitanja utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi.

Uz iskazano zadovoljstvo zbog razmjene iskustava u području primjene i postupanja ovoj novoj grani prava, iskazana je potreba za nastavkom ovakve regionalne suradnje, uz mogućnost uključivanja i drugih provedbenih tijela, koja osim nadležnosti u vezi s nepoštenim trgovačkim praksama, nemaju u nadležnosti i tržišno natjecanje. a

Misija OECD-a u području tržišnog natjecanja

Nakon što je Republika Hrvatska dobila status kandidata u siječnju 2022. godine, AZTN je dodatno intenzivirao svoje aktivnosti s obzirom na pregovore o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u OECD-u.

Nakon inicijalnog sveobuhvatnog upitnika o institucionalnom i zakonodavnom okviru u području tržišnog natjecanja te o provedbenoj praksi AZTN-a, uslijedila je prva misija OECD-a u području tržišnog natjecanja od 6.- 10. veljače 2023. u prostorijama AZTN-a.

Tijekom misije, stručnjaci iz OECD-a (Ori Schwartz, voditelj Sektora za tržišno natjecanje, Aura Garcia i Geatano Lapenta) razgovarali su s predstavnicima ministarstava, agencija, javnih institucija, sudova i odvjetništva te zaposlenicima AZTN-a. **a**

8. Konferencija o pravu i politici tržišnog natjecanja u spomen na dr. sc. Vedrana Šoljana

Pozivamo vas na 8. Konferenciju o pravu i politici tržišnog natjecanja u spomen na dr. sc. Vedrana Šoljana, koja će se održati od 25. do 27. svibnja 2023. godine u Dubrovniku.

Organizatori konferencije su Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Hrvatsko društvo za pravo i politiku tržišnog natjecanja i Eu-

ropski dokumentacijski centar EFZG-a. Više informacija o samoj konferenciji, predavačima, programu i temama možete pronaći na poveznici: pptn.net. efzg.hr. **a**

Statistički prikaz sudjelovanja AZTN-a u radu ECN-a u 2022. godini

EK je u 2022. godini i dalje većinu sastanaka organizirala online, dok se nakon smirivanja situacije s COVID-19 pandemijom, iza prvog kvartala 2022. godine, djelomično vratilo održavanje sastanaka uživo. Tako je iz prikazanih podataka vidljiv kontinuitet broja održanih sastanaka, kao i sudjelovanja predstavnika AZTN-a na sastancima radnih skupina i podskupina ECN-a, savjetodavnih odbora te radne skupine Vijeća EU-a.

U razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. na sastancima radnih skupina, podskupina te savjetodavnih odbora sudjelovalo je 24 predstavnika Agencije ukupno 39 puta (od ukupno 45 održanih sastanaka – 30 virtualnih, 15 uživo). U godinu dana AZTN je od Europske komisije zaprimio i riješio 377 notifikacija koncentracija.

Odgovoreno je na 73 zahtjeva za dostavu informacija, a 3 zahtjeva su upućena prema ostalim državama članicama. Tijekom 2022. godine održana su ukupno 23 sastanka radne skupine za tržišno natjecanje Vijeća EU-a na temu donošenja i provedbe Uredbe o digitalnim tržištima (DMA). [a](#)

SASTANCI U OKVIRU ECN-a

	2020.	2021.	2022.
Sastanci	23	28	39
Predstavnici AZTN-a na sastancima	13	17	24

SASTANCI VIJEĆA EU-a – RADNA SKUPINA ZA TRŽIŠNO NATJECANJE

	2020.	2021.	2022.
Sastanci RS tijekom francuskog i češkog predsjedanja	2	32	23

NOTIFICIRANE KONCENTRACIJE u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004

	2020.	2021.	2022.
Koncentracije koje je EK notificirala državama članicama	405	421	377
Koncentracije čiju je ocjenu EK ustupila AZTN-u	0	0	0

ZAHTJEVI ZA DOSTAVU INFORMACIJA (RFI)

	2020.	2021.	2022.
RFI – upućeni	2	2	3
RFI – zaprimljeni,	72	60	73
od toga na temelju čl.22. Uredbe 1/2003	1 (Slovačka)	-	-

Francuski sud poništio odluku tijela za tržišno natjecanje

Francuski sud je poništio odluku tijela za tržišno natjecanje nakon što je u rujnu 2020. godine francusko tijelo za tržišno natjecanje Autorité de la concurrence s ukupno 444 milijuna eura kaznilo tri farmaceutske kompanije – Novartis, Roche i Genetech zbog zloporabe vladajućeg položaja kojim su podržavale prodaju lijeka za liječenje makularne degeneracije Lucentis, na štetu Avastina, lijeka koji se primarno primjenjuje u liječenju raka, a koji se pokazao jednako učinkovit, ali i znatno jeftiniji u liječenju te bolesti.

Naime, Lucentis jer razvio Genentech u cilju liječenja AMD-a, no istovremeno je razvio i Avastin, lijek u liječenju raka, za kojeg su liječnici međutim uvidjeli, da ima pozitivne učinke kod pacijenata koji pate od AMD-a, pa su ga, iako bez odobrenja za stavljanje na tržište, počeli koristiti, pri čemu je Avastin trideset puta jeftiniji od Lucentisa. No, odluku da su Genentech, Novartis i Roche laboratoriji zlorabili zajednički vladajući položaj u cilju zadržavanja pozicije i cijene Lucentisa na tržištu – sprečavajući uporabu lijeka protiv raka Avastina izvan odobrene indikacije, poništio je pariški žalbeni sud koji je u obrazloženju naveo da je od 2011. godine u Francuskoj na snazi zakon temeljem kojeg Avastin nije registriran za stavljanje na tržište za liječenje AMD-a. Stoga, niti farmaceutske kompanije nisu mogle biti optužene za isključivanje konkurenta s tržišta, budući da se ta dva lijeka niti nisu mogla smatrati konkurentnim proizvodima. **a**

Poljska agencija istražuje manipulaciju građevinara na javnim nadmetanjima

Poljsko tijelo za tržišno natjecanje pokrenulo je postupak protiv sedam građevinskih kompanija u zemlji zbog sumnje u namještanje ponuda na javnim nadmetanjima za izgradnju infrastrukturnih objekata.

Naime, postoje indicije da su poduzetnici EnergoTech, ZPUE, Przedsiębiorstwo Techniczne-Uslugowe Elektra, Ekto, Elmo, Przedsiębiorstwo Wielobranzowe Farad, i Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Kurpiewski pobijedili na javnim nadmetanjima za konstrukciju ili rekonstrukciju dijelova elektroenergetske infrastrukture, i to u II postupaka javne nabave u 2017. godini koje je objavio poljski operator distribucijskog sustava PGE Dystrybucja. Vrijednost nabave bila je oko 1,88 milijuna eura. U poljskom priopćenju navode se indicije da su se navedeni poduzetnici dogovarali o ponudama koje će dijeliti između sebe i tko će od njih "pobijediti" prije početka elektroničke javne dražbe, dok bi preostali sudionici podnijeli tek fiktivne ponude, stvarajući tako dojam o postojanju konkurencije i tržišnog natjecanja u postupku nadmetanja. Predsjednik poljske agencije za tržišno natjecanje izjavio je kako dogovori o namještanju javnih natječaja predstavljaju povredu zakona i zabranjeni sporazum u smislu propisa o tržišnom natjecanju. Sudionici takvog sporazuma mogu

biti kažnjeni novčanom kaznom u visini i do 10% njihovog godišnjeg prihoda, dok je samo pokretanje postupka rezultat suradnje agencije za tržišno natjecanje i policije. **a**

Španjolski sud u potpunosti odobrio naknadu štete zbog povrede prava tržišnog natjecanja

Svojom presudom od 7. veljače španjolski prvostupanjski sud u potpunosti je prihvatio odštetni zahtjev koji je podnio potrošač protiv Opel España zbog njegove uključenosti u auto- kartel, a nakon što tuženik nije odgovorio na argumente tužitelja.

Priznajući da je izvješće tužitelja sadržavalo samo "statističke podatke", sudac je naredio Opelu da plati odštetu u visini 14,46% kupoprodajne cijene vozila.

Naime, u srpnju 2015. španjolsko tijelo za tržišno natjecanje izreklo je kazne u iznosu od 131,4 milijuna eura za 18 proizvođača automobila, koji su držali oko 91% tržišta, i dvije konzultantske tvrtke, zbog razmjene osjetljivih informacija u tri različita kartela između veljače 2006. i kolovoza 2013. godine.

Konkretno, nekoliko je tužitelja, zastupajući kupce automobila tijekom razdoblja kartela, tvrdilo da su platili previsoku cijenu kao posljedice povrede propisa o tržišnom natjecanju. Dok su neki španjolski sudovi odbili tužbene zahtjeve zbog loše kvalitete vještačenja tužitelja, drugi su djelomično prihvatili zahtjeve. Potonji su općenito odobrali kompenzacije u visini između 3% i 10% precijenjene cijene vozila kao posljedice auto-kartela.

U smislu praktičnih uputa Europske komisije iz 2013., odnosno prava oštećenika na potpunu naknadu štete, sud je u potpunosti prihvatio tužbu i naredio Opelu da od dana kupnje vozila plati oštećeniku zakonsku zateznu kamatu za štetu prouzročenu povredom prava tržišnog natjecanja (3.340 eura za Opel Astru kupljenju 2007. godine za 23.100 eura). **a**